

Dr. Dimény Imre hazaérkezett az NDK-ból

Dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter kedden hazaérkezett az NDK-ból, ahol Georg Ewald miniszternek, az NDK mezőgazdasági termelési és élelmiszeripari tanácsa elnökének meghívására részt vett a Lipcse-márk-leeburgi Agra 70 mezőgazdasági kiállítás megnyitáson.

Országos papi békeértekezlet lesz augusztusban

Az Opus Pacis intéző bizottsága és az Országos Béketanács katolikus bizottsága kedden együttes ülést tartott. Az ülést részt vett dr. Ijjas József kalocsai érsek, a katolikus püspöki kar, az Opus Pacis intéző bizottsága és az Országos Béketanács katolikus bizottságának elnöke, dr. Brezanóczy Pál egri érsek, a katolikus püspöki kar titkára, továbbá a katolikus püspöki kar több tagja, valamint az Opus Pacis intéző bizottságának és az Országos Béketanács katolikus bizottságának tagjai. Dr. Timkó Imre professzor, görögkatolikus püspöki helynök, az Opus Pacis ügyvezető igazgatóhelyettese tartott beszámolót az elmúlt félév papi békemunkájáról. Elhatározták, hogy a papi béke-mozgalom megalakulásának 20. évfordulója tiszteletére augusztusban Budapesten országos papi békeértekezlet tartanak.

Visszafizetik a pénzt

A MEM szakemberei ellenőrizték, hogy a mezőgazdasági nagyüzemek rendeltetésüknek megfelelően használják-e az állami támogatással épített állattenyésztési létesítményeket, istállókat, gazdasági épületeket stb. Tavaly ugyanis több helyen azt tapasztalták, hogy a gazdaság felépítette az istállót, majd az épületben nem állatokat tartott, hanem raktárt rendezett be, vagy ideiglenes irodát alakított ki benne. A mostani ellenőrzés arról tanúskodik, hogy sokat javult a helyzet. Csak elvétve akad olyan mezőgazdasági nagyüzem, ahol megpróbálják kijátszani a rendelkezést. Ilyen esetekben a tésszel visszafizettetik az állami támogatás teljes összegét.

Új telekadó

A pénzügyminiszter, valamint az építésügyi és városfejlesztési miniszter együttes rendelete az idén január 1-től bevezette a beépítetlen építési telkek után az adófizetési kötelezettséget. A telekadót a beépítetlen telek fekvése szerint az illetékes adóhatóság évente veti ki és szedi be. A Szeged városi tanács végrehajtó bizottsága tegnapi ülésén állapította meg a város területén levő telkek adóját.

A telekadó fizetésére általában az köteles, akinek egynél több beépítetlen építési telke, vagy az egy beépítetlen telken felül legalább még két beépített telke van. A jogszabály adómentességet is biztosít: például az építési tilalom alatt álló beépítetlen telkekre a tilalom időtartamára nem kell fizetni adót, s a tilalom feloldása esetén is csak két év múlva. A kisajátításra kerülő ingatlan is adómentes, ha a kisajátítási eljárást megelőzően vagy közben a hatóság kimondta az

építési tilalmat. Az is figyelemre méltó, ha az adó-kivetés után év közben történik olyan változás (például kisajátítás), amely az adómentesség feltételeinek megfelel, akkor a változást követő tizenöt napon belüli bejelentésre a következő hónap elsejétől törlik az év hátralevő részére eső adót. A kivetett telekadót az adófizető kérelmére a tanács végrehajtó bizottsága méltányosságból mérsékelheti, vagy el is engedheti.

A városi tanács vb a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságainak javaslatai alapján állapította meg a Szeged város területén kivetendő telekadó tételét. Eszerint a be nem épített telkek adóját három kategória szerint számítják: a nem közművesített telkeknél négyezer forint (és évente) 4 forint, a részleges közművesített telkeknél 6 forint, a teljes és magasfokú közművesített telkek után az adót 10 forintban állapították meg négyezer forintként.

Pormentessé építik ki az úthálózat háromnegyedét

Több szakszervezet elnöksége, illetve központi vezetősége is ülést tartott tegnap, kedden Budapesten. A Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezete központi vezetőségének ülésén dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter tájékoztatást adott a közlekedéspolitikai koncepció végrehajtásának eddigi eredményeiről, és ismertette a közlekedés fontosabb feladatait, lehetőségeit a negyedik ötéves tervben.

Az elmúlt két évben a személyszállítás hálózata 1023 kilométerrel bővült, s teljes hossza csaknem eléri a 24 ezer kilométert. További 110 települést kapcsoltak be az autóbussz közlekedésbe, amely ma már 2935 helységet érint. Az autóbusszjáratok számát 2773-mal gyarapították, ezen belül 65 újabb járatot indítottak a megyeszékhelyek között. Kilenc új forgalmi telepet építettek, több új autóbussz-pályaudvart és -állomást helyeztek üzembe. Két év alatt 14 kilométernyi autót épült, 156 kilométer hosszban 46 bekötő út készült el, 635 kilométernyi utat korszerűsítettek.

Akadnak kedvezőtlen tapasztalatok is. Nem sikerült kellően javítani a személy-

szállítás színvonalát, s a zsúfoltság sem csökkent a kívánt mértékben.

A 4. ötéves tervben tovább nő a közúti közlekedés és javul a személyszállítás színvonala. 1975-ig a tehergépkocsik száma 120 ezerre, az autóbusszoké 10 400-ra, a személygépkocsi-állomány félmillióra növekszik. Az országos úthálózat 75 százaléka lesz állandó burkolatú, pormentes út. Budapesten elkezdődik az úgynevezett tengelykereszt, valamint az országos közutak bevezetőszakaszait egymással és a főúthálózattal összekapcsoló körirányú pálya kiépítése.

A miniszter kérdésekre válaszolva egyebek között elmondta, hogy a személyszállítás színvonalának növelésére a jelenlegi szabályok nem ösztönöznek. A megoldás: megfelelő ösztönzők kialakítása. Szükségesnek látszik, hogy a közlekedés kulturáliságának fokozását szolgáló kiadásokat az állam fedezze.

A Közalkalmazottak Szakszervezetének központi vezetőségi ülésén dr. Jókai Lőrinc főtisztartást — érdemei elismerése mellett — felmentették tisztségéből, mivel más fontos beosztásba kerül. Egyidejűleg főtisztartává választották dr. Prieszol Olivét.

Szeged a negyedik ötéves terv küszöbén

Úgy él az országos köztudatban, hogy Szeged művelődési központ, iskola város stb., ahol a szellemi élet jobban pezseg, mint a legtöbb vidéki városban. Mi szegediek is szívesen dédelgetjük az effajta „besorolást”, s közben gyakran megfedekezünk arról, hogy közelebről szemügyre vegyük a tényeket, a szellemi élet fejlesztésének anyagi lehetőségeit. Mert kétségtelen, e tekintetben is nagyot léptünk előre az elmúlt években, de hézagok, megszüntendő problémák bizony bőven akadnak még.

Ha csak az óvodai férőhelyeket nézzük: Szegeden 1960-ban 105 gyereket helyeztek el 100 férőhelyen, 1968-ban pedig már 111-et. Miskolcon ugyanebben az időben csupán egy létszámnövekedést mutat ki a statisztika. Ez azért is okoz nagy gondot, mert — mint korábban rámutattunk — nálunk magasabb a nők foglalkoztatottsági aránya, s ahhoz, hogy nyugodtan dolgozhassanak, gyermekeik részére több óvodai férőhelyre is szükség lenne.

Az általános iskolai tanulók száma — demográfiai tényezők hatására — ugyanúgy hullámzott, mint más nagyobb városokban. Egy osztályteremre és egy pedagógusra azonban kevesebb tanuló jut, még Budapesthez képest is, ami kedvezőbb helyzetet jelent a tanításban. Örvendetes, hogy az utóbbi tíz esztendőben a szegedi általános iskolai tanteremek száma 77-el szaporodott, tehát jelenleg 350 osztályteremmel rendelkezünk, majdnem ugyanannyi tanuló részére, mint az 1959–60-as tanévben. Ezt az impozáns képet még az is szépíti, hogy a körzetekben épített iskolák segítségével városzerte színvonalasan tudjuk kielégíteni az igényeket. Az iskolaépületek állapota jobb az óvodáknál, egyet-kettőt azonban sürgősen korszerűsíteni kellene.

Kedvezőnek mondható a középiskolai tanterem-ellátottság is, noha az ezer lakosra jutó diáklétszám elég magas. A városban működő 13 középiskola és 7 ipari tanuló intézet 167 tanteremmel rendelkezik. Az iskolareform bevezetése óta rohamosan csökkent a gimnazisták száma, ugyanakkor egyre többen tanulnak a szakmai képzés is nyújtó középiskolákban. A jelenlegi mintegy 2230 fős, többé-kevésbé állandósult gimnáziumi létszám elegendőnek látszik arra, hogy az egyetemi oktatás számára utánpótlást biztosíts. Mivel fokozódik a szakmunkás-szükséglet, a technikumokat folyamatosan szak-középiskolákká alakítják át. Az egészségügyi szakközépiskolai képzésben is tapasztalható fejlődés például azért szimpatikus, mert hozzájárulhat az ápolónőhiány megszüntetéséhez. Az utóbbi négy évben közel egyharmaddal nőtt a szakmunkástanulók száma is, s ennek mintegy fele szegedi lakos.

Komoly gondja a városnak, hogy nincs elég középiskolai kollégium, noha évről-évre többen jönnek Szegedre tanulni nem-

csak Csongrád megyéből, hanem az ország más tájairól is. Hol lakjanak, hol tanuljanak nyugodtan ezek a lányok, fiúk? Nyilvánvalóan halaszthatatlanná vált — akár a megyei tanács anyagi hozzájárulásával is — új középiskolai diákolthoz építése. De nemcsak itt vannak nehézségek. A két szegedi egyetemen, a főiskolákon és a két felsőfokú technikumban több mint hatezer diákot képeznek. Közülük sokan budapestiek, illetve a távolabbi országrészekből valók, nekik is kollégiumi ellátásra van szükségük. A felsőfokú oktatási intézmények kollégiumi ellátottsága jelentősen javult az utóbbi időben. Még mindig nehéz azonban a tanárképző főiskola helyzete, pedig a kisebb keresetű szülők gyermekei itt tanulnak nagyobb arányban.

Szegeden is csökkent a színházlátogatók száma, s ez a tévé gyors elterjedését egyben véve, bizonyos mértékig természetes. Az 1952-es nézőszám (ami csaknem 306 ezer volt) 1969-re lecsökkent 150 ezerre, jöellehet az ezer lakosra számított látogatottság tekintetében még mindig előkelő helyen áll, s csak Budapest előzi meg. Indokolatlan, hogy a szegedi színház kevesebb állami támogatást kap, mint a többi. Kevés a városban a mozi, s a meglévők is aránytalanul helyezkednek el a kerületekben. Különösen a külső városrészekben lakók igényeit kellene jobban kielégíteni. Jó tudni, hogy Szeged az ezer lakosra jutó 2526 kötetes könyvtárral szemben a másik három nagyváros előtt, s a kölcsönzött könyvek számával is csak Miskolc előzi meg bennünket. Kevés azonban a területi feladatokat ellátó kisebb könyvtár.

S a jövőre nézve mik az elgondolások? Hogy mire volna szükség, az nem felismerés, hanem sokkal inkább pénz kérdése. Egy tény: amire erőnkől futja, azt bizonyosan megcsináljuk. A felmérések szerint a negyedik ötéves tervben szükség van egy 14 tanterem szakmunkásképző iskolára, továbbá egy 200 férőhelyes szakmunkás kollégiumra. Jó lenne, ha a Munkaügyi Minisztérium mindkettőnek az építését magára vállalná. Még ez esetben is maradnának megoldatlan problémák, hiszen több mint 2600 szakmunkástanuló vidékről jár be Szegedre iskolába. Szerepel a javaslatokban 306 férőhelyes új középiskolai kollégium is. Az elképzelések szerint Újszeged — a Csongrád megyei tanács segítségével is igénybe véve — új film-színházat kap majd. A könyvellátás javítását szolgálja a József Attila Tudományegyetem, a Szeged városi tanács, a Csongrád megyei tanács és a Művelődésügyi Minisztérium közös beruházásából felépítendő új könyvtárépület. Mivel a szegedi művelődési otthonok korszerűtlenekek, azok felújítása, átalakítása is napirendre kerül. S végre a színházat is felújítják a következő esztendőben: pénz van már rá, és úgy hírlik, az építők is elvállalták a munkát.

Hangsúlyozzuk: mindezek olyan elgondolások, javaslatok, amelyek a negyedik ötéves terv részletes kidolgozása előtt állapítsuk a legsürgősebb és a leghasznosabb építkezések sorrendjét. Nem ártana, ha az állami vállalatok szintén hasonló módon járnának el, amikor az üzembővítésekről, felújításokról,

gépbeszerzésekről döntenek. Nem a vágyaikra kell alapozni a tervet, hanem a lehetőségeinkre. De ha már elhatároztunk valamit, akkor annak megvalósításáért lelkesen vessük latba minden erőnket.

F. NAGY ISTVÁN

Tarjáni tízesek

Megkezdtek Tarjánban a tízzintes sorházak építését (alul), az ácsok a tíz méter magas kazánház betonvázát készítik (középen), a víztorony mellett pedig már hat tízzintes ház magasodik.

Somogyi Károlyné felvételei

